

Opgave 6

Werken moet lonen

De regering van een land is bezorgd over de daling van de netto participatiegraad, dat wil zeggen het aandeel werkzame mensen in de potentiële beroepsbevolking (alle mensen tussen 18 en 66 jaar). Voor mensen met een lage opleiding is de netto participatiegraad gedurende de laatste jaren afgenomen van 52% naar 45%. Volgens de regering is deze daling vooral te wijten aan de zogeheten 'armoedeval': als laagopgeleide mensen vanuit een uitkeringssituatie in loondienst komen gaat hun netto jaarinkomen er bijna niet op vooruit.

De regering wil (het accepteren van) betaald werk voor met name laagopgeleide mensen financieel aantrekkelijker maken. Daarnaast stelt de regering zich ten doel om de verdeling van de netto inkomens minder scheef te maken.

Tabel 1 geeft de tarieven voor de inkomstenbelasting in 2016. Belasting wordt geheven over zowel arbeidsinkomen als inkomen uit uitkeringen.

tabel 1 schijven en tarieven inkomensheffing in 2016

Vanaf belastbaar jaarinkomen	Tot en met belastbaar jaarinkomen van	Tarief inkomstenbelasting
0 euro	13.000 euro	25%
13.001 euro	57.000 euro	40%
57.001 euro		50%

De regering overweegt voor 2017 een van onderstaande aanpassingen aan te brengen in de inkomstenbelasting:

- 1 de introductie van een algemene heffingskorting van 1.000 euro per jaar voor iedere belastingplichtige, of
- 2 de introductie van een arbeidskorting van 1.000 euro per jaar voor iedereen met een betaalde baan.

- 2p **23** Geef aan bij welke van beide aanpassingen er het minst sprake is van nivellering van de netto inkomens. Licht het antwoord toe.
- 1p **24** Geef aan welk van beide aanpassingen naar verwachting het sterkst de arbeidsparticipatie van laag opgeleide uitkeringstrekkers zal stimuleren. Licht het antwoord toe.

De overheid kiest voor invoering van aanpassing 2. Het schijventarief blijft in 2017 hetzelfde als in 2016.

Jannie van Agt houdt van haar bijstandsuitkering in 2016 netto 12.000 euro over. Begin januari 2017 heeft zij de kans om als medewerkster in een cateringbedrijf te werken. Haar brutojaarloon in 2017 zal 16.000 euro bedragen. Zonder werk zou haar nettobijstandsuitkering voor 2017 12.200 euro zijn. Haar vriendin rekent haar voor dat ze dankzij de aanpassing in de inkomstenbelasting die baan beter wel kan accepteren: “Het extra netto-inkomen dat je ontvangt zal ruim het dubbele zijn van het geld dat je extra krijgt als je in de bijstand blijft.”

2p **25** Laat met een berekening zien dat haar vriendin gelijk heeft.

De minister van financiën argumenteert: “De introductie van elk van de kortingen leidt tot een hoger besteedbaar inkomen en is daarmee van invloed op de conjunctuur. Langs deze weg kan ook de bereidheid van mensen om zich aan te bieden op de arbeidsmarkt toenemen.”

2p **26** Leg de argumentatie van de minister uit.